

جمهوری اسلامی ایران

شماره
تاریخ/...../.....

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سازمان حفاظت محیط زیست

دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۲/۱۹ به پیشنهاد شماره ۹۹۲/۱۰/۵۲۲۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۳۰
دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و به استناد تبصره (۱) ماده (۱)
قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - تصویب کرد:
۱- طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی فرودگاه پیام به شرح پیوست که تأییدشده به مهر
دفتر هیئت دولت است، تعیین می‌شود.

۲- هرگونه عملیات اجرایی با رعایت کلیه ضوابط و مقررات از جمله ملاحظات زیست‌محیطی
(برنامه مدیریت زیست‌محیطی) و ملاحظات و سیاست‌های میراث فرهنگی و قوانین و مقررات ناظر بر
حفظ آثار تاریخی، فرهنگی و هنری انجام می‌شود.

۳- هرگونه تغییر در کاربری‌های طرح جامع مذکور منوط به تصویب در کارگروه تخصصی
شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی می‌باشد.

۴- دوره بازنگری طرح جامع یادشده (۵) سال می‌باشد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور،
معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل
کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تتفییح و انتشار قوانین و مقررات،
کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی
جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

۱۷۸۶۰ ات ۵۸۴۶۲ هـ

جمهوری اسلامی ایران

شماره
تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۱

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثیت وزیران

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سازمان حفاظت محیط زیست

دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۰۷/۱۹ به پیشنهاد شماره ۹۹۲/۱۰/۵۲۲۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۳۰
دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و به استناد تبصره (۱) ماده (۱)
قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - تصویب کرد:
۱- طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی فرودگاه پیام به شرح پیوست که تأییدشده به مهر
دفتر هیئت دولت است، تعیین می‌شود.

۲- هرگونه عملیات اجرایی با رعایت کلیه ضوابط و مقررات از جمله ملاحظات زیست‌محیطی
(برنامه مدیریت زیست محیطی) و ملاحظات و سیاست‌های میراث فرهنگی و قوانین و مقررات ناظر بر
حفظ آثار تاریخی، فرهنگی و هنری انجام می‌شود.

۳- هرگونه تغییر در کاربری‌های طرح جامع مذکور منوط به تصویب در کارگروه تخصصی
شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی می‌باشد.

۴- دوره بازنگری طرح جامع یادشده (۵) سال می‌باشد.

اسحاق جهانگیری

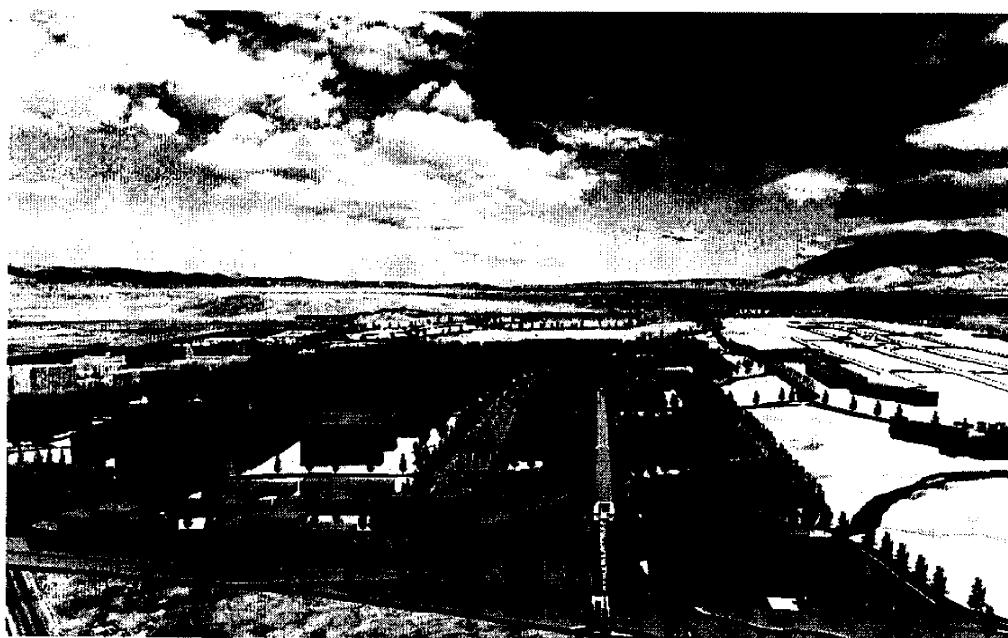
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به انضمام تصویب نامه اشاره شده
در متن برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

طرح جامع و برنامه عملیاتی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام

چکیده مدیریتی

دفتر هیئت دولت

زمستان ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۱	- مقدمه
۲	- فرایند تهیه طرح
۳	- موقعیت و اهمیت طرح
۴	- عملکرد طرح در استاد فرادست
۵	- چارچوب نظری طرح
۶	- وضع موجود منطقه
۷	- برنامه ریزی راهبردی طرح
۸	- برنامه ریزی فضایی طرح
۹	- ارائه طرح جامع بر مبنای گزینه برتر
۱۰	- تعیین نوع فعالیتهای قابل استقرار در پهنه ها با استفاده از کدهای ۴ رقمی آیسیک
۱۱	- برآورد میزان اشتغال و جمعیت پذیری طرح پیشنهادی
۱۲	- ارزیابی اقتصادی و مالی طرح
۱۳	- برآورد تاسیسات و پیش بینی نیازهای آتی
۱۴	- برنامه زمان بندی طرح
۱۵	- بازتاب های اجرایی طرح
۱۶	- اثرات زیست محیطی
۱۷	- تأثیرات اجتماعی و فرهنگی
۱۸	- تأثیرات اقتصادی

دفتر هیئت دولت

۱- مقدمه

اولین اقدام قانونی برای ایجاد مناطق آزاد و ویژه به شکل امروزی آن، طی قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی انجام شد و مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۶۸ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» که حاوی هدف‌های کلی، خط مشی‌ها، هدف‌های کمی، سیاست‌های کلی، اعتبارات و برنامه‌های اقتصادی پنج ساله جمهوری اسلامی ایران بود را به تصویب رساند. به موجب تبصره ۱۹ این قانون، به دولت اجازه داده شد که حداقل در سه نقطه از نقاط مرزی کشور، مناطق آزاد تجاری - صنعتی تأسیس نماید. بدین ترتیب گام اول قانون گذاری در ایجاد مناطق آزاد شکل گرفت. مجلس شورای اسلامی با قوام و دوام نسبت به گام برداشته شده در سال ۱۳۶۸ این بار در مقام تفصیل و تشریح برآمده و در تاریخ ۱۳۷۲/۶/۷ قانون «چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران» را تصویب و مکانیسم حاکم بر این مناطق را طی ۲۸ ماده بیان نموده و سرانجام در تداوم این روند، «قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی» در تاریخ ۱۳۸۴/۹/۵ در ۲۵ ماده به تصویب می‌رسد. در ماده (۱) این قانون در مقام بیان هدف این مناطق چنین مقرر می‌شود: به منظور پشتیبانی از فعالیتهای اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین المللی و تحرک در اقتصاد منطقه‌ای و تولید و پردازش کالا، انتقال فناوری، صادرات غیر نفتی، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، صادرات مجدد، عبور خارجی (ترانزیست) و انتقال کالا (ترانشیپ) به دولت اجازه داده می‌شود در شهرستان‌هایی که استعداد و توان لازم برای تحقق اهداف مذکور را دارند، مناطقی را با عنوان منطقه ویژه اقتصادی ایجاد نماید.

به موجب این قوانین، قانون تشکیل منطقه ویژه اقتصادی پیام با وسعت ۳۶۰۰ هکتار در حریم ۱۰ هزار هکتاری شرکت خدمات هوایی پیام با گرایش فن آوری اطلاعاتی و صنایع مخابراتی در تاریخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ به تصویب شورای عالی مناطق آزاد رسیده و در تاریخ ۱۳۸۰/۲/۲۲ از سوی هیات دولت ابلاغ گردید. در سال ۱۳۹۰ بر اساس مصوبه هیات محترم وزیران، استقرار فعالیت‌های تولیدی و صنایع غیر آالاینده (موسوم به سیز) و نیز ایجاد پایانه‌های صادراتی به شرح فعالیت‌های منطقه اضافه گردید. با مصوبه هیات محترم وزیران در تاریخ ۹۸/۵/۹، به فرودگاه مستقر در منطقه اجازه داده شد با تایید سازمان هواپیمایی کشوری به فعالیت‌های مسافری و آموزشی نیز بپردازد. این مجموعه زیر نظر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات فعالیت می‌نماید و شرکت خدمات هوایی پیام به عنوان سازمان مسئول منطقه تعیین شده است. تا

دفتر هیئت دولت

قبل از تدوین طرح جامع حاضر، در این منطقه سه فاز طراحی شده بود که مساحت فاز اول ۴۰ هکتار، فاز دوم ۵۶ هکتار و فاز سوم ۷۰ هکتار می‌باشد.

فقدان یک طرح جامع مرکزی در عرصه ۳۶۰۰ هکتاری منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام باعث گسیختگی و عدم مدیریت کالبدی صحیح توسعه در اراضی مذکور گردیده بود به نحوی که شاهد مکانیابی و همچواری نامناسب کاربری‌ها و محدودیت‌های شدید توسعه بودیم. به این منظور شرکت خدمات هوایی پیام به عنوان متولی منطقه و به جهت پیشگیری از اتفاقات مشابه، تصمیم به تهیه طرح جامع و برنامه عملیاتی در محدوده ۳۶۰۰ هکتاری منطقه و فرودگاه پیام نمود.

لذا پروژه مورد نظر تحت عنوان "طرح جامع و برنامه عملیاتی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام" از طریق برگزاری مناقصه در تاریخ ۹۶/۳/۲۱ از طرف شرکت خدمات هوایی پیام به مهندسین مشاور سیز اندیشن پایش ابلاغ و به موجب آن مطالعات طراحی و برنامه‌ریزی آن آغاز گردید.

همچنین تهیه طرح جامع توسعه فرودگاه پیام به عنوان بخشی از قرارداد فوق به این مهندسین مشاور واگذار شد. هدف اصلی این طرح تامین نیاز حمل و نقل هوایی و سفرهای داخلی و بین‌المللی استان‌های البرز، قزوین و غرب استان تهران و همچنین پشتیبانی از فعالیت‌های منطقه ویژه اقتصادی پیام در زمینه صادرات و واردات می‌باشد. با توجه به تخصصی بودن موضوع، مطالعات طراحی و برنامه‌ریزی فرودگاه با همکاری "مهندسان مشاور ایمن راه" که دارای رتبه تخصصی فرودگاه از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می‌باشد آغاز گردید.

شایان ذکر است مدت اجرای طرح جامع ۲۰ ساله در نظر گرفته شده است، بدین صورت که سال شروع طرح ۱۳۹۶ و سال پایانی طرح ۱۴۱۶ می‌باشد.

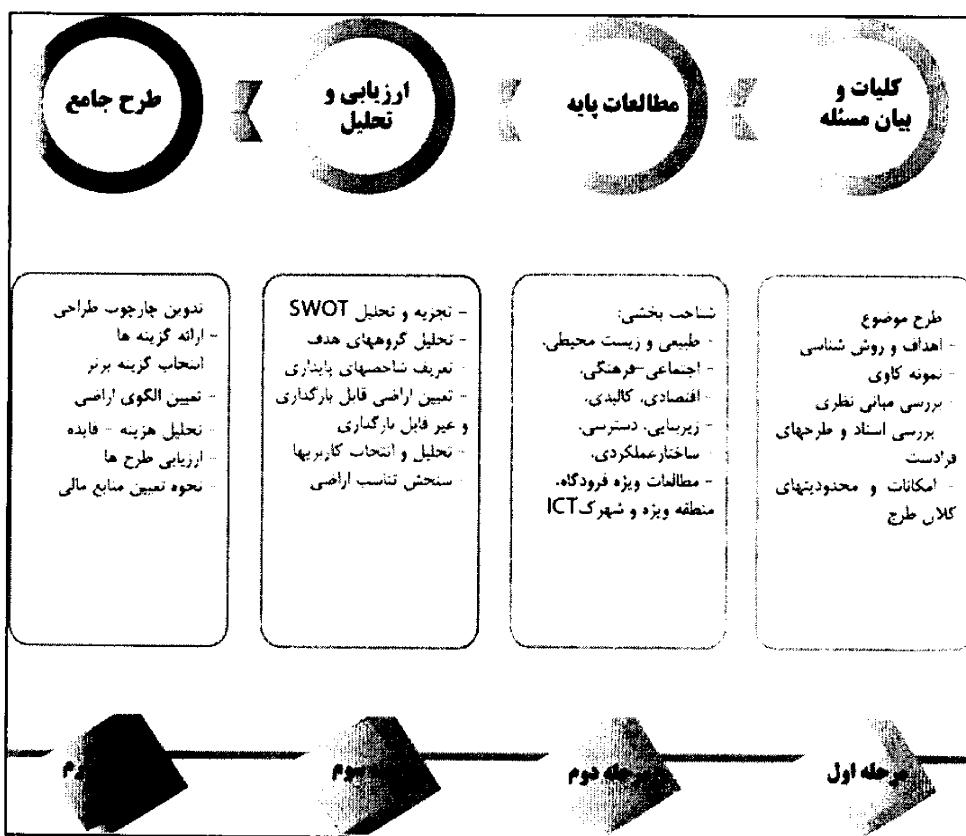

تصاویری از فرودگاه و منطقه ویژه اقتصادی پیام

دفتر هیئت دولت

۲- فرآیند تهیه طرح

مطالعات طرح جامع و برنامه عملیاتی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام در ۴ مرحله کلان صورت گرفته است که در زیر جزئیات مربوط به هر کدام به صورت مختصر بیان شده است.

فرآیند انجام مطالعات

دفتر هیئت دولت

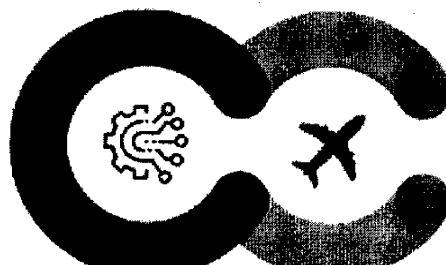
۳- موقعیت و اهمیت طرح

منطقه ویژه اقتصادی پیام در محدوده‌ای به وسعت ۳۶۰۰ هکتار در اراضی ۱۰ هزار هکتاری شرکت خدمات هوایی پیام در استان البرز تاسیس گردیده است. این منطقه زیر نظر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات فعالیت می‌نماید.

وجود فرودگاه فعال در منطقه، وجود نیروی کار با سطوح مختلف تحصیلی و تجربی در شهرهای اطراف، امکان اتصال منطقه به شبکه ریلی سراسری کشور (با احداث ۱۲ کیلومتر خط آهن از منطقه تا ایستگاه کردن)، تقویت اتصال منطقه به شبکه راه‌های سراسری کشور (از طریق احداث ۸ کیلومتر جاده و اتصال منطقه به کمرنگی چهارم در حال احداث تهران)، نزدیکی منطقه به پایتخت و باعث شده منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام از اهمیت ویژه و موقعیت خاصی در کشور برخوردار باشد.

فعالیت‌های حال حاضر این مجموعه به طور عمده سه بخش "لوجستیک و صنایع (تولید، پردازش و پشتیبانی صنعت و خدمات)، شهرک فناوری‌های نوین و فرودگاه را شامل می‌شود.

شهرک فناوری‌های نوین

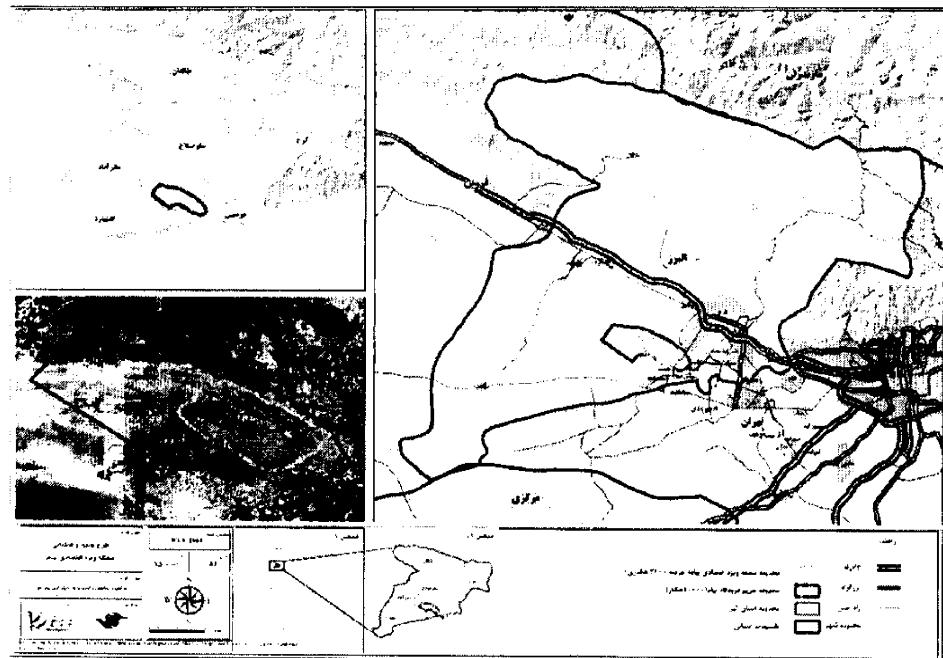
فرودگاه

بخش‌های کلان کارکردی منطقه ویژه اقتصادی پیام

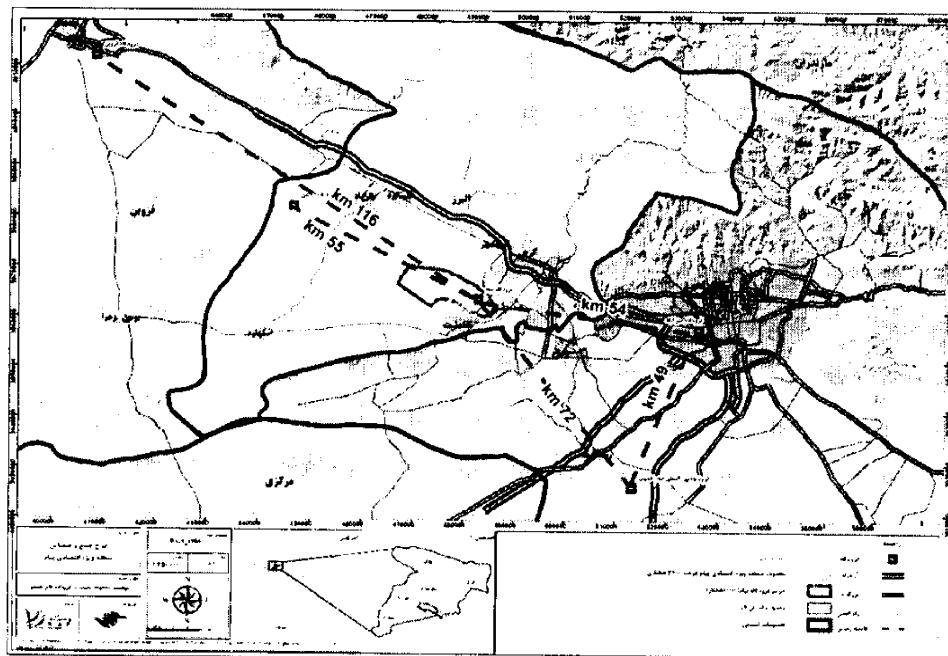
منطقه ویژه اقتصادی پیام در فاصله ۵۹ کیلومتر از مرکز کلانشهر تهران و ۱۴ کیلومتری از مرکز کلانشهر کرج و در جنوب غربی آن در حريم منطقه ۱۲ (منطقه ۳) شهرداری کرج (مهرشهر) جای گرفته است. فرودگاه پیام در جوار کریدور صنعتی تهران - کرج - قزوین و قطب‌های کشاورزی منطقه البرز جنوبی علاوه بر ایجاد هاب بار هوایی، به عنوان مرکز اصلی هوانوردی عمومی و آموزش خلبانی کشور به فعالیت

دفتر هیئت دولت

می پردازد. فاصله هوایی فرودگاه پیام با فرودگاه بین المللی مهرآباد ۵۴ کیلومتر و با فرودگاه بین المللی امام خمینی ۷۲ کیلومتر است.

موقعیت منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام در استان البرز

موقعیت منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام نسبت به فرودگاه های همچوار

۴- عملکرد طرح در اسناد فرادست

رویکرد، اهداف و رهنمودهای حاصل از استاندارد فرادست برای مجموعه فرودگاه و منطقه ویژه اقتصادی پیام

عنوان سند	رویکرد، اهداف و رهنمودهای حاصل از استاندارد فرادست
سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ غربی	- توسعه عملکردهای مبتنی بر ارتقای جنبش نرم‌افزاری و فناوری در امر توسعه اقتصادی - اشاعه و توسعه عملکردهایی برای دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب
سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	- انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از طریق منطقه ویژه - تاکید بر توسعه مبتنی بر اقتصاد دانش بینان، ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور
برنامه ششم توسعه کشور	- ایجاد دهکده‌ها و پارک‌های لجستیکی متکی به فناوری موج چهارم به عنوان زیرساخت اصلی توسعه تجارت - ارتقاء سطح مهارت و فناوری در صنعت، با تاکید بر توسعه صنایع دانش بینان - توسعه صنایع مبتنی بر فناوری پیشرفته و دانش بینان - تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع طبیعی کشور (پایه معدنی، پتروشیمی و کشاورزی) و صنایع حمل و نقل - پشتیبانی از توسعه صادرات محصولات صنایع پیشرفته و دانش بینان و شکل گیری بنگاه‌های فناوری صادرات گرا - ارتقاء فناوری‌ها و توسعه زیرساخت‌های شکوه‌های پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات - توسعه ICT و احداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین المللی محصولات نرم افزاری
برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت	- انتقال از تولید محصولات با ارزش افزوده و فناوری پایین به سمت محصولات با ارزش افزوده و فناوری بالا
راهبرد توسعه شبکه فرودگاه‌های کشور	- استفاده از فناوری‌های نوین مانند فناوری اطلاعات در فرودگاه‌های سطح کشور برای ارتقاء کیفی سطح خدمات ارائه شده به مشتریان - رفع موانع تحریمی در ارتباط با صنعت حمل و نقل هوایی کشور
سند راهبردی توسعه فناوری اطلاعات جمهوری اسلامی ایران	- توسعه مرکز تحقیق و توسعه در حوزه IT - کمک به بازاریابی و فروش محصولات ICT در بازارهای هدف - گسترش مرکز و موسسات دولتی و خصوصی در زمینه تحقیقات ICT - حمایت از ایجاد توسعه مرکز رشد و پارک‌ها و شهرک‌ها در حوزه ICT
کریدور فن اوری اطلاعات و ارتباطات (فاؤ)	- تعیین نقش منطقه ویژه اقتصادی پیام به عنوان شهرک صنعتی ICT برای جذب سرمایه گذاران خارجی و داخلی دانش بینان، پژوهشگاه ICT، پژوهشگاه فضایی و پژوهشکده سامانه‌های حمل و نقل فضایی
برنامه آمایش استان البرز	- اولویت توسعه صنایع High Tech و سبز در مجموعه شهری کرج - استفاده از فرست برق‌داری از منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام در برقراری بیوندهای اقتصادی فرامی و تسهیل روابط درونی و بیرونی اقتصاد
برنامه ساماندهی حریم شهر کرج	- توسعه و تجهیز منطقه ویژه اقتصادی پیام در غالب کاربری‌های صنایع تبدیلی، فرودگاه پیام، گستره انرژی خورشیدی، منطقه ویژه اقتصادی
مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک کرج	- اتصال منطقه ویژه و فرودگاه پیام به خط چهار قطار شهری مصوب

دفتر هیئت دولت

۵- چارچوب نظری طرح

مهمترین مفاهیم کلان تأثیرگذار در طرح جامع و برنامه عملیاتی منطقه ویژه اقتصادی پیام شامل چهار مفهوم شهر فرودگاهی، شهرک فناوریهای نوین و منطقه ویژه اقتصادی است.

شهر فرودگاهی

- مکانی است با هدف تبدیل به یک قطب ترابری و کانون کسب و کار
- برخوردار از انواع کاربری‌های تولیدی و خدماتی
- دارای تعامل و مشارکت سازنده با کلانشهر خود
- در نظر گرفتن هر دو وجه مسافری و بار همراه با ویژگی شهری در شهر فرودگاهی
- تصویر فضایی از یک شهر جهانی همراه با فعالیت مردم و ملتی‌های گوناگون در آن
- استقرار گردشگران، صاحبان کسب و کار، کارآفرینان و کارکنان تشریفات در آن
- برآورده نمودن همه گونه نیازهای فردی و جمیع مسافران و بازدیدکنندگان در شهر فرودگاهی
- شهرهای فرودگاهی به عنوان پیشانه‌های نیرومند در عرصه توسعه اقتصادی و اجتماعی پیرامونی خود
- تسريع کننده «روند جهانی شدن»

منطقه ویژه اقتصادی

- منطقه‌ی حراست شده در مبادی ورودی یا داخل کشور با محدوده‌های گمرکی برای پشتیبانی از تولیدات داخلی و توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد تحرک در اقتصادهای منطقه‌ای.
- معافیت از شمول مقررات جاری عمومی کشور متبع، استفاده از مزایایی مانند بخشودگی مالیاتی و عوارض گمرکی و معافیت از مقررات ویژه صادرات و واردات
- مدیریت مشترک بخش‌های دولتی و خصوصی.
- ایفا نقش مهم در افزایش روند تجارت بین‌المللی و اشتغال‌زایی
- گسترش صنعتی شدن، اشتغال‌زایی و توسعه منطقه‌ای.

شهرک فناوری‌های نوین با تکیه بر ارتباطات و اطلاعات

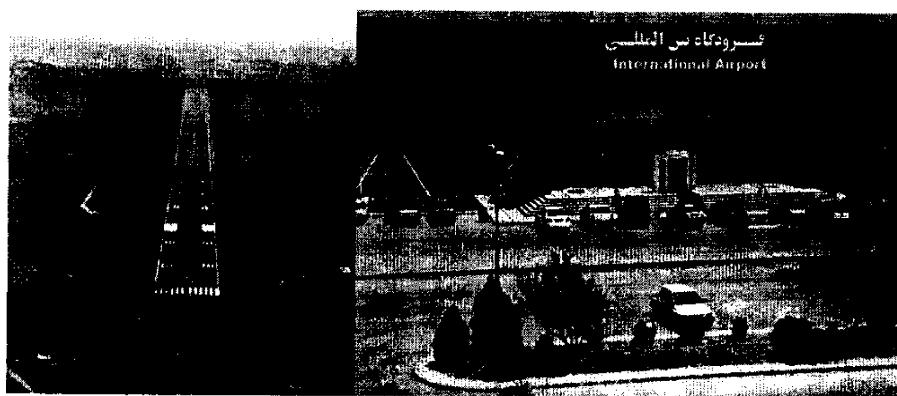
- تبدیل فناوری ارتباطات و اطلاعات یا ICT به ابزار قدرتمندی برای دسترسی به توسعه و رشد اقتصادی و اجتماعی
- راه اندازی پارک‌های مبتنی بر ICT به عنوان یکی از روش‌های متداول بسیاری از کشورهای توسعه یافته برای رشد و توسعه این فناوری‌ها
- به طور کلی ICT شامل طراحی و تولید نرم افزارهای عمومی و ویژه، سخت افزار، تجارت الکترونیک، گرافیک، رایانش ابری، امنیت اطلاعات و شبکه، هوش مصنوعی، پردازش تصویر، دیتاسترها و پارک‌های تخصصی مرتبط و ... می‌باشد.

۶- وضع موجود منطقه

مطالعات حوزه توسعه و گسترش فرودگاه پیام

از مهمترین مشخصات فعلی فرودگاه پیام وجود باندی به طول ۴۱۰۰ متر و عرض ۶۰ متر (با احتساب ۱۵ متر شانه ها) می باشد که امکان نشست و برخاست هواپیماهای پهن پیکر نظری بوئینگ ۷۴۷ و انتونوف ۱۲۴ را فراهم می نماید. برای رسیدن به عملکرد استاندارد و مناسب در سال پایانی طرح، احداث باند دوم نیز در طرح جامع فرودگاه پیش بینی شده است. همچنین سطح و سطوح ترمینال و سایر ساختمان ها و تجهیزات جانبی فرودگاهی برای دستیابی به اهداف پیش بینی شده در طرح، مطالعه و ارائه گردید.

در حال حاضر (پیش از تهییه طرح جامع) پروازهای آموزشی با بیش از ۴۶ هزار پرواز در سال و میانگین سالانه حدود ۴۰۰ تن جابجایی بار در فرودگاه پیام صورت می گیرد.

تصاویری از ترمینال و باند موجود فرودگاه پیام

تجهیزات ناوبری موجود فرودگاه نیز عبارتند از دستگاه ILS/DME و NDB/VOR/DME که در صورت توسعه فرودگاه نیاز به ارتقا خواهند داشت. کد عملیاتی فرودگاه پیام ۴E میباشد که در صورت احداث باند دوم در قسمت شمال باند فلی، امکان ارتقا به ۴F وجود خواهد داشت.

پیش بینی تعداد مسافران و میزان بار بین المللی فرودگاه پیام در افق طرح به ترتیب حدود ۵ میلیون و هفتاد هزار نفر و چهارصد هزار تن می باشد. سایر پیش بینی های صورت گرفته در خصوص فرودگاه در جدول زیر ارائه شده است.

دفتر هیئت دولت

پیش بینی میزان مسافر، میزان بار، مساحت ترمیتال و اشتغال در فرودگاه پیام

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۱۰	سال ۱۴۱۶
تعداد مسافر داخلی (نفر)	۱۷۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۴۷۰۰۰۰
تعداد مسافر بین الملل (نفر)	۲۰۰۰۰۰	۵۹۰۰۰۰	۹۲۰۰۰۰
تعداد مسافر حج (نفر)	۳۱۰۰۰	۴۵۰۰۰	۵۲۰۰۰
جمع	۱۹۳۱۰۰۰	۴۱۲۵۰۰۰	۵۶۷۲۰۰۰
میزان بار بین الملل (تن)	۶۵۰۰۰	۲۰۳۵۰۰	۴۰۰۰۰۰
مساحت کل ترمیتال مورد نیاز (مترمربع)	۲۷۰۰۰	۵۰۰۰۰	۹۸۰۰۰
اشتغال مستقیم (نفر)	۳۷۵۰	۶۲۶۶	۸۵۶۵
اشتغال غیر مستقیم (نفر)	۱۸۷۵	۳۱۲۳	۴۲۸۲
اشتغال القانی (نفر)	۱۶۸۹	۲۸۲۰	۲۸۵۴
کل اشتغال (نفر)	۷۲۱۴	۱۲۲۱۹	۱۶۷۰۱

مطالعات حوزه منطقه ویژه اقتصادی

۲۴ درصد مساحت واحدهای صنعتی موجود در منطقه مرتبط با فعالیت‌های خدمات پروازی و فرودگاهی، ۲۱ درصد مرتبط با فعالیت‌های بهداشتی - درمانی و تجهیزات پزشکی، ۱۳ درصد مرتبط با فعالیت‌های مواد غذایی و ۱۴ درصد مرتبط با فعالیت‌های ابزارداری و ۲۸ درصد شامل سایر صنایع بوده‌اند. بنابراین سهم این نوع از فعالیت‌ها در منطقه ویژه پررنگتر از سایر فعالیت‌هاست.

تراز تجاری منطقه طی سالهای گذشته منفی بوده و از نظر صادرات و واردات وضعیت مناسبی نداشت. با این حال بعد از سال ۱۳۹۵ از تغییرات مثبت واردات قابل توجهی برخوردار بوده که در سال ۱۳۹۸ تراز تجاری منطقه مثبت گردیده که می‌تواند بر آینده منطقه تأثیر بسزایی داشته باشد.

در مجموع باید گفت فعالیت‌های تولیدی و خدماتی حول محور فناوری‌های نوین و شرکت‌های دانش بیان به عنوان موتورهای محرکه دوگانه رشد اقتصادی در منطقه می‌باشد ارتقا یابد. حفظ یک خوشه تولیدی مرکب از صنایع پیشرفته و شرکت‌های دانش محور به عنوان بخشی از فرآیندهای توسعه آتی منطقه در خلق مشاغل جدید جذب سرمایه خارجی به داخل منطقه در آینده نزدیک بسیار کلیدی و امکان پذیر می‌باشد.

ناحیه صنعتی فعال موجود در منطقه ویژه اقتصادی پیام (۱۳۹۸)

دفتر حیئت دولت

جذب شرکت‌های معتبر و برندهای بین‌المللی که به دنبال استقرار یا توسعه فعالیت‌های تجاری خود در ایران هستند، می‌تواند به افزایش جاذبه منطقه برای جلب سرمایه خارجی منجر شده و به عنوان محرك توسعه برای منطقه عمل نماید و نقشی کلیدی در خلق اکولوژی علمی- صنعتی (رویکردی نوین در حفاظت از محیط زیست) مورد نیاز برای استقرار صنایع و فعالیت‌های با ارزش افزوده بالاتر ایفا می‌کند. این موضوع به ثبت موقعيت منطقه به عنوان مقصد منتخب شرکت‌های چند ملیتی در ایران کمک خواهد نمود.

۷- برنامه ریزی راهبردی طرح

بیانیه چشم انداز

منطقه ویژه اقتصادی پیام اولين منطقه ویژه ICT محور مبتنی بر فناوري هاي نوين در بستر شهر هوشمند فرودگاهي با رویکرد اقتصاد دیجیتال و ایجاد اشتغال پایدار

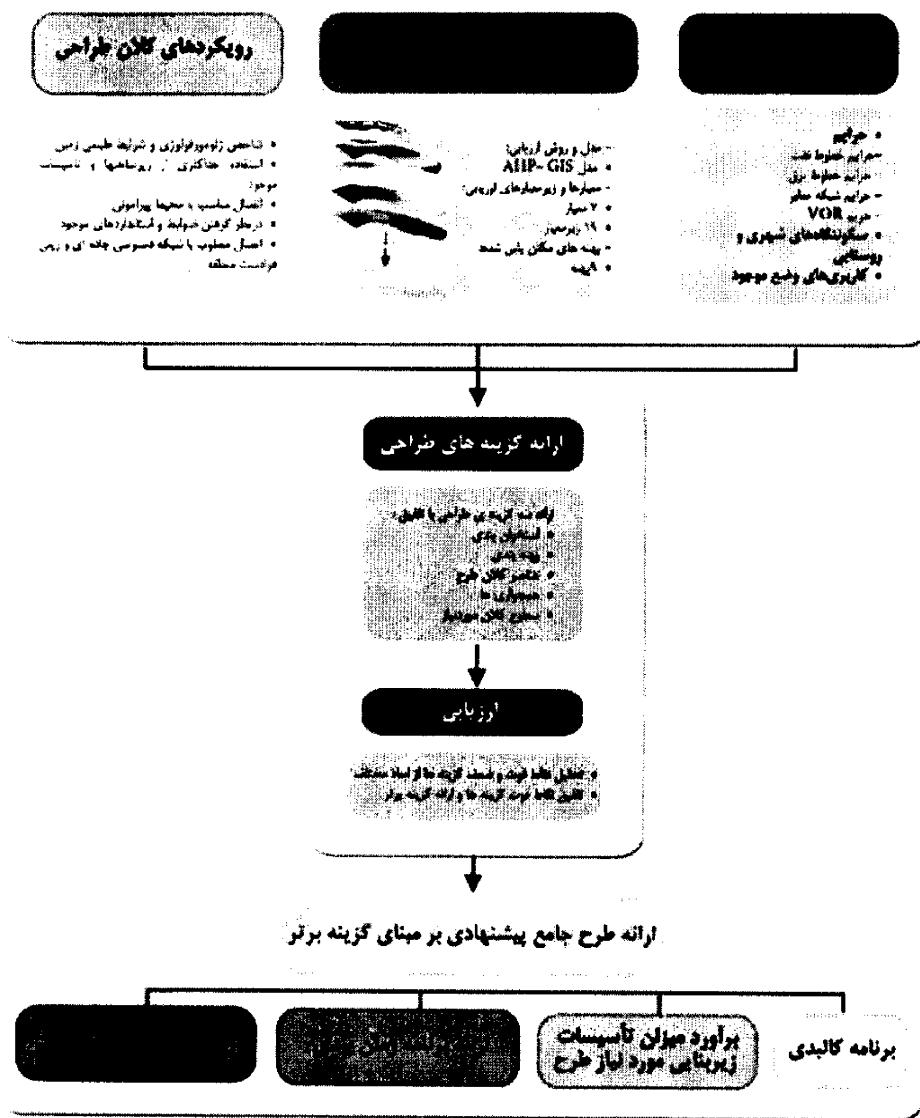
- ✓ کانونی است جهت گسترش همکاری و تعامل منطقه‌ای و بین‌المللی در قلب کشور
- ✓ پیشران تجارت و کسب و کار همگام با توسعه صنایع با فناوری پیشرفته (HT)
- ✓ منطقه‌ای منحصر بفرد در زمینه ایجاد زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و شرکت‌های دانش بنیان در این حوزه (ICT)
- ✓ تقویت پیوند دو سویه، خردمندانه و بالنده با اقتصاد جهانی به وسیله پویایی قطب صادرات و پردازش کالا و جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی در منطقه البرز

اهداف کلان

- ✓ دست‌یابی به جایگاه بزرگ‌ترین مرکز صادرات، پردازش و ترانزیت کالاهای با فناوری پیشرفته (HT) در کشور.
- ✓ شکل‌گیری مرکز تجارت و بازارگانی مدرن با تکیه بر خدمات مناطق ویژه، ICT و شهرهای فرودگاهی.
- ✓ کسب رتبه اول در زمینه جذب سرمایه گذاری در حوزه صنایع فناوری‌های پیشرفته (HT)، کسب و کار و مراکز دانش بنیان در کشور.
- ✓ تبدیل منطقه ویژه پیام به یکی از قطب‌های آموزش عالی بین‌المللی در حوزه صنایع هوایی و صنایع IT.
- ✓ تکمیل زنجیره صنایع استان‌های واقع در البرز جنوبی بر پایه مزیت‌های نسبی توسعه صنایع و شرکت‌های دانش‌بنیان و صنایع با فناوری‌های پیشرفته (HT)، جهت گسترش صادرات کالا با ارزش افزوده بیش‌تر.

دفتر هیئت دولت

۸- برنامه ریزی فضایی طرح

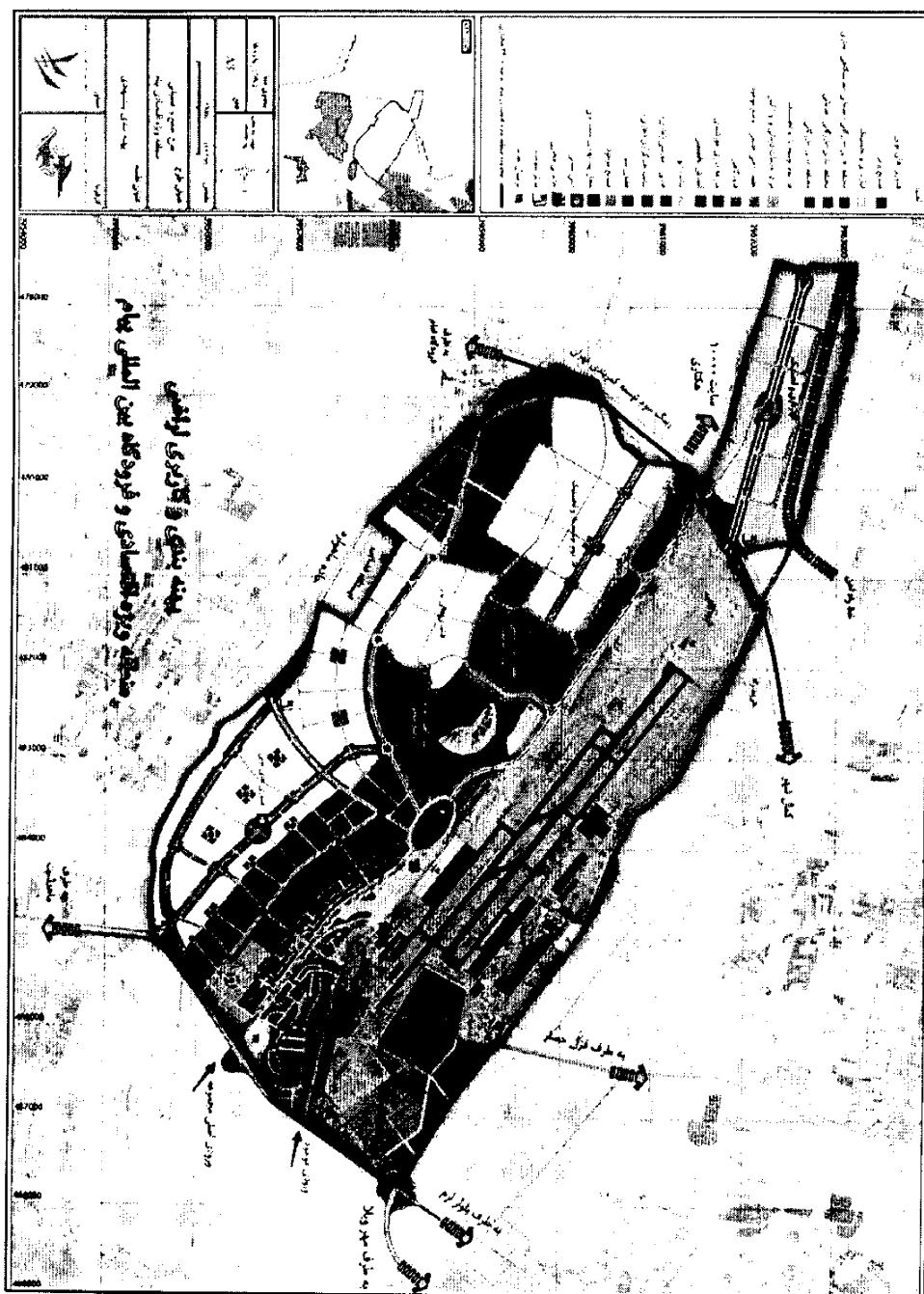

روش شناسی تهیه طرح جامع

دفتر هیئت دولت

۱-۸- ارائه طرح جامع بر مبنای گزینه برتر

بر اساس روش شناسی، گزینه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته و گزینه برتر انتخاب گردید.

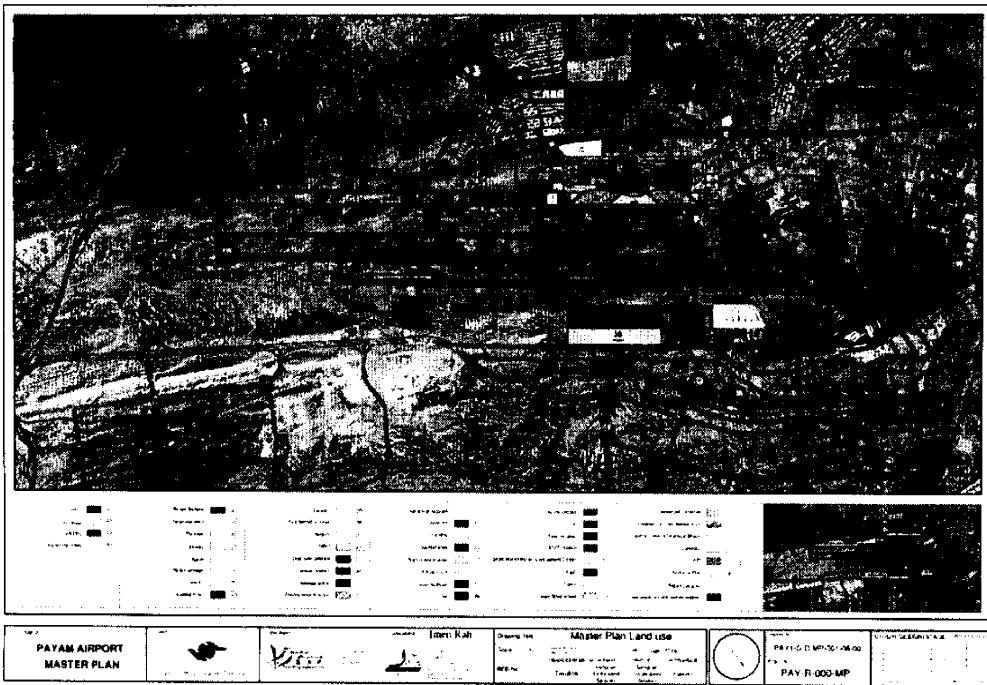
پژوهش اولیه و پیشنهادی برای ایجاد شهری کاملاً مسکونی

دفتر همت دولت

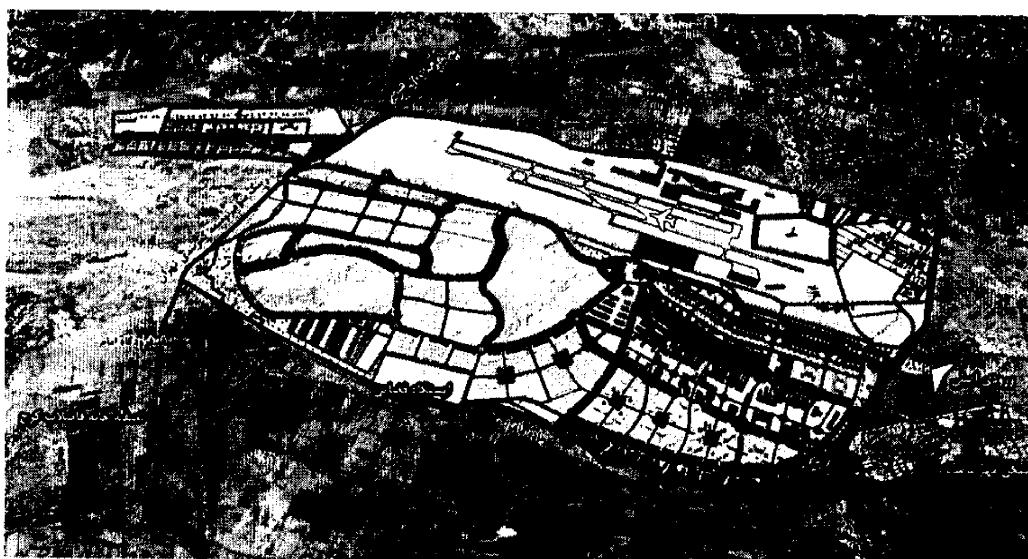
پهنه بندی و تعیین کاربری های موجود و پیشنهادی طرح جامع

زیربنا (مترمربع)	میانگین طبقات	درصد تراکم ساختمانی	درصد سطح اشغال	سهم نسبت به کل (درصد)	مساحت کل (هکتار)	پهنه
۳۲۸۸...	۴	۱۲۰	۳۰	۱۱	۳۹۰	فناوری های نوین
۶۲۰...	۱	۴۰	۴۰	۶	۲۲۲	انبارداری و لجستیک
۳۰...	۱	۶۰	۶۰	۲	۷۱	صنایع برتر
۱۵۰۶۰...	۲	۶۰	۳۰	۹/۹	۳۵۹	مختلط کسب و کار و خدمات شهری
۱۸۹۰۰	۳	۱۰۵	۳۵	۰/۷	۲۵	مرکز خدمات درمانی و اورژانس
۵۲۵۰۰	۳	۱۰۵	۳۵	۰/۲	۷	آموزش تخصصی
۱۲۵۰۰	۱	۵	۵	۰/۷	۲۵	مزرعه انرژی خورشیدی
۳۲۰۰۰	۱	۴۰	۴۰	۰/۲	۸	تاسیسات
-	-	-	-	۹/۵	۳۱۵	حفظ اراضی طبیعی با وضع موجود
-	-	-	-	۲۶	۹۵۶	فرودگاهی (جاری و توسعه)
۳۷۲۰۰۰	-	-	-	۲/۱	۸۸	صنعتی (جاری)
-	-	-	-	۱/۱	۴۰	اداری - آموزشی (جاری)
-	-	-	-	۱/۳	۴۷	سایت خبرگزاری (جاری)
-	-	-	-	۱۲	۴۲۸	فضای سبز پیشنهادی عمومی *
-	-	-	-	۱۱	۴۰۶	معابر کلی (سواره) پیشنهادی عمومی
۶۳۷۲۰۰۰	-	-	-	۱۰۰	۳۶۰۰	جمع کل

دفتر هیئت دولت

توسعة باند و کاربری های پیشنهادی فرودگاه پیام- مهندسین مشاور این راه

نمای سه بعدی طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام

دفتر هیئت دولت

۲-۸- تعیین نوع فعالیت‌های قابل استقرار در پهنه‌ها با استفاده از کدهای ۴ رقمی آیسیک

تدقيق فعالیت‌های قابل استقرار در پهنه‌های پیشنهادی طرح جامع بر اساس کد آیسیک

ردیف	پهنه	کد آیسیک
۱	حران و مستجدنات فرودگاهی	۵۲۲۱ ۴۲۱۰ ۵۲۲۳ ۵۱۱۰ ۵۱۲۰
۲	مختلط کسب و کار خدمات شهری، آموزشی و تخصصی	۶۵۱۲ ۳۵۱۰ ۶۶۱۱ ۳۵۲۰ ۶۶۱۲ ۳۶۰۰ ۶۶۱۹ ۳۷۰۰ ۶۶۲۲ ۴۵۲۰ ۶۶۲۹ ۴۷۳۰ ۸۲۳۰ ۵۳۱۰ ۸۵۳۰ ۵۵۱۰ ۱۰۷۱ ۶۱۰۰ ۶۴۱۹
۳	فناوری‌های نوین	۷۲۱۰ ۶۲۰۱ ۶۱۰۰ ۶۲۰۲ ۶۹۲۰ ۶۲۰۹ ۵۲۲۹ ۶۲۱۱ ۶۳۱۲
۴	لجستیک و انبارداری	۵۲۲۹ ۵۲۱۰ ۵۲۲۱
۵	صنایع برتر	۲۶۵۲ ۲۶۱۰ ۲۶۶۰ ۲۶۲۰ ۲۶۷۰ ۲۶۳۰ ۲۶۸۰ ۲۶۴۰ ۲۶۰۱
۶	مرکز خدمات درمانی و اورژانس	۸۶۲۰
۷	مزرعه انرژی خورشیدی	۴۰۱۰
۸	سایت خبرگزاری	۶۳۹۱

دفتر هیئت دولت

۳-۸-برآورد میزان اشتغال و جمعیت پذیری طرح پیشنهادی

برآورد اشتغال در منطقه ویژه اقتصادی پیام با استفاده از دو روش یا استاندارد سرانه اشتغال در واحد سطح و تراکم شاغل در محل کار محاسبه شده است. بدین منظور، ابتدا بر مبنای مساحتها و زیربنای برآورد شده به تفکیک هر پهنه در طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام، ظرفیت‌های مورد نظر بر مبنای ماهیت هر پهنه برآورد شده، سپس طبق استانداردهای موجود و تجربیات مشابه، سرانه اشتغال یا تراکم اشتغال بدست امده است. در نهایت بر مبنای مفروضات مزبور، میزان اشتغال برای هر پهنه محاسبه شده است.

برآورد اشتغال به تفکیک پهنه‌های پیشنهادی طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام

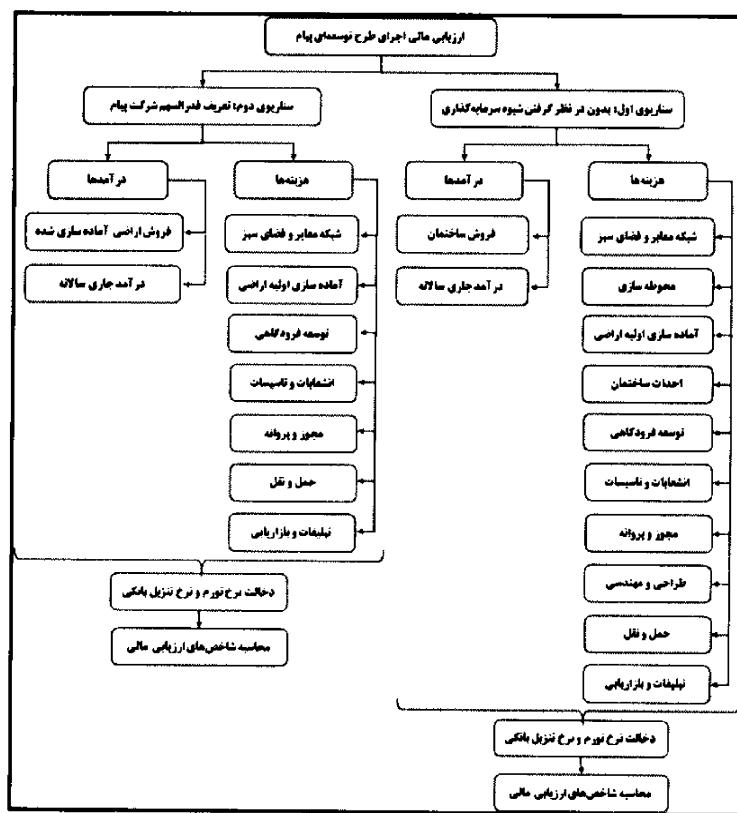
نعداد شاغلین پهنه (نفر)	تراکم شاغل (نفر در هکتار)	سرانه اشتغال (مترمربع به ازای هر نفر)	ظرفیت اشتغال	ظرفیت واحدها	زیربنای (مترمربع)	مساحت بس از کسر معابر اصلی (هکتار)	مساحت کل (هکتار)	پهنه
۷۰۰۰	۱۸۰	۴۵	۵ نفر در هر واحد	۱۶۰۰۰ واحد اداری یا میانگین ۲۰۰ مترمربع	۲۲۸۸۰۰۰	۲۷۴	۳۹۱	فناوری‌های نوین
۳۵۰۰	۱۵	۱۷۵	-	حدود ۵ میلیون تن بار (ریلی، جاده‌ای و هوایی)	۶۲۰۰۰	۱۵۵	۲۲۲	انبارداری و لوجستیک
۵۵۰۰	۷۵	۵۵	۲۸ نفر در هر واحد صنعتی	۲۰۰ واحد صنعتی	۳۰۰۰۰	۵۰	۷۱	صنایع پرتو
۶۰۰۰	۶۸	۶۲	۲۷ نفر در هر واحد صنعتی	۲۲۰ واحد صنعتی	۳۷۲۰۰	۶۲	۸۸	صنایع موجود
۲۲۵۰۰	۴۵	۹۰	۳ نفر در هر واحد	۷۵۰۰ واحد اداری یا میانگین ۲۰۰ مترمربع	۱۵۰۶۰۰۰	۲۵۱	۳۵۹	محلط کسب و کار و خدمات شهری
۱۰۰۰	۴۰	۱۸۵	۱ هر تحت نفر	۱۰۰۰ بیمارستانی	۱۸۹۰۰	۱۸	۲۵	مرکز خدمات درمانی و اورژانس
۲۵۰	۴۵	۲۱۵	بک شاغل به ازای هر دانشجو	حدود ۵۰۰۰ دانشجو	۵۲۵۰۰	۵	۷	آموزش تخصصی
۱۰	۰.۵	۸۷۰	-	حدود ۲۵۰۰۰ بدل واتن با ابعاد ۱ در ۲ متر	۱۲۵۰۰	۲۵	۲۵	مزرعه انرژی خورشیدی
۲۰۰	۲۵	۱۰۵	-	-	۲۲۰۰	۸	۸	تاسیسات
۳۴۵۰	-	-	۸۵۶۵ نفر در شیفت ۳	-	-	-	۹۵۶	فروگاهی
۱۱۲۴۱۰	-	-	-	-	۶۳۷۲۰۰۰	-	-	مجموع

دفتر هیئت دولت

۹- ارزیابی اقتصادی و مالی طرح

در انجام ارزیابی مالی- اقتصادی طرح مفروضاتی در نظر گرفته شده که در ادامه توضیح داده شده‌اند:

- ✓ نرخ تورم بکار گرفته شده در محاسبات معادل میانگین نرخ تورم کشور در ۲۰ سال اخیر یعنی ۱۷,۷ درصد است.
 - ✓ طول عمر اجرای طرح در یک دوره ۲۰ ساله منظور شده که در سه فاز اجرا خواهد شد. فاز اول ۵ سال، فاز دوم ۵ سال و فاز سوم معادل ۱۰ سال در نظر گرفته شده است.
 - ✓ نرخ تنزیل بکار گرفته شده در محاسبات معادل میانگین حداقل نرخ سود بدون ریسک (نرخ سود سپرده بلندمدت بانکی و یا اوراق مشارکت) کشور طی ۲۰ سال اخیر یعنی معادل ۱۷ درصد منظور شده است.
 - ✓ حداقل نرخ سود مورد انتظار ۲۵ درصد در نظر گرفته شده است. برای محاسبه این رقم، متوسط نرخ سود بانکی (در شرایط بدون ریسک)، حدود ۱۷ درصد به عنوان پایه قرار گرفته و حدود ۴ تا ۵ درصد ریسک سرمایه‌گذاری و همچنین حدود ۴ تا ۵ درصد بابت سود سرمایه‌گذار بدان افزوده شده است.

روش انجام سناریوهای ارزیابی مالی طرح

دفتر هیئت دولت

انواع هزینه‌های طرح و ساختار شکست آنها در فازهای اجرایی مختلف - سناریوی اول (سناریو منتخب)

فازهای اجرایی: کوتاه مدت (۵ ساله)، میان مدت (۵ ساله)، بلندمدت (۱۰ ساله)			دوره ساخت و بهره برداری: ۲۰ سال			
ساختار شکست هزینه‌ها						
بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت	انواع هزینه			
%۲۰	%۵۰	%۳۰	شبکه معابر، فضای سبز			
%۲۴	%۳۳	%۴۴	حیاط سازی			
%۲۵	%۳۱	%۴۴	آماده سازی اولیه			
%۱۵	%۶۰	%۲۵	ساختمان بخش لجستیک و انبارداری، صنایع برتر			
%۵۳	%۳۷	%۱۰	ساختمان‌های بخش فناوری‌های نوین، تجاری، مرکز خدمات درمانی، اداری و...			
%۰	%۲۵	%۷۵	توسعه فرودگاهی			
%۵۲	%۲۷	%۲۱	سایر موارد (مجوز و پروانه، طراحی و مهندسی، حمل و نقل، تبلیغات)			
%۵۰	%۲۵	%۲۵	انشاءات و تاسیسات			
هزینه‌های طرح						
بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت	هزینه کل (میلیارد ریال)	قیمت واحد هر متر مربع (میلیون ریال)	مساحت زیربنای (متر مربع) (هکتار)	انواع هزینه
۴,۱۷۰	۱۰,۴۲۵	۶,۲۵۵	۲۰,۸۵۰	۲۵	-	شبکه معابر، فضای سبز
۹۸۴	۱,۳۶۰	۱,۸۴۲	۴,۱۸۶	۱,۳	-	حیاط سازی
۷۸۶	۹۷۵	۱,۳۸۳	۳,۱۴۴	۰,۴	-	آماده سازی اولیه
۰,۳۳۴	۲۱,۰۳۶	۸۸۹۰	۳۵,۰۵۰	۳۹	۹۲۰...	ساختمان بخش لجستیک و انبارداری، صنایع برتر
۱۲۸,۰۵۹	۸۹,۹۸۷	۲۴,۲۲۷	۲۴۲,۲۷۳	۴۸	۵۰,۸...	ساختمان‌های بخش فناوری‌های نوین، تجاری، مرکز خدمات درمانی، اداری و...
-	۹,۱۰۱	۲۷,۳۰۳	۳۶,۴۰۴	-	-	توسعه فرودگاهی
۱۳,۴۴۹	۹,۷۰۸	۷,۱۸۰	۳۰,۳۳۷	%۷۶,۱	-	سایر موارد (مجوز و پروانه، طراحی و مهندسی، حمل و نقل، تبلیغات)
۶,۳۲۰	۳,۱۶۰	۳,۰۱۶	۱۲۶۴۰	%۶ هزینه احداث	-	انشاءات و تاسیسات
۱۰۹,۱۰۲	۱۴۶,۰۵۹	۸۰,۲۶۱	۳۸۰,۴۲۲	-	-	مجموع (میلیارد ریال)
%۴۱	%۲۸	%۲۱	%۱۰۰	-	-	درصد
%۱۰۰	%۵۹	%۲۱	-	-	-	سقف تحقق پذیری (تجمیع)

دفتر هیئت دولت

انواع درآمدهای طرح و ساختار شکست آنها در فازهای اجرایی مختلف - سناریوی اول (سناریو منتخب)

ساختار شکست درآمدها					
مجموع	بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت		
%۱۰۰	%۶۲	%۲۷	%۱۱	درآمد فروش ساختمان‌های بخش فناوری‌های نوین، تجاری، خدماتی، نایشگاهی و بازارگانی	
-	%۱۰۰	%۲۵	%۱۵	درآمد جاری (تجمیع)	درآمد جاری (تجمیع)
درآمدهای ثابت طرح (میلیون ریال)					
مجموع	بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت	قیمت واحد هر متر مربع (میلیون ریال)	مساحت زیربنای (متر مربع)
۴۱۱۰۰	۲۰۴۸۲۰	۱۱۰۹۷۰	۴۵۲۱۰	۱۲۵	۲,۲۸۸,۰۰۰
۱۵۸۱۳۰	۹۸۰۴۱	۴۲۶۹۵	۱۷۳۹۴	۱۰۵	۱,۵۰۶,۰۰۰
۳۴۹۶۵	۲۱۶۷۸	۹۴۴۱	۳۸۴۶	۱۸۵	۱۸۹,۰۰۰
۲۱۰۰	۱۳۰۲۰	۵۶۷۰	۲۳۱۰	۷۰	۳۰۰,۰۰۰
۴۰۲۰	۲۳۹۸۶	۱۰۸۸۱	۴۴۲۲	۶۵	۶۲۰,۰۰۰
۶۶۵۳۹۵	۴۱۲۵۴۵	۱۷۶۵۷	۷۳۱۹۳		مجموع (میلیارد ریال)
%۱۰۰	%۶۲	%۲۷	%۱۱		درصد
درآمدهای جاری طرح (تجمیع) - (میلیارد ریال)					
-	۲۱۴۰۶	۷۴۹۲	۳۲۱۱		رقم (میلیارد ریال)
-	%۱۰۰	%۲۵	%۱۵		درصد

نتایج شاخص‌های ارزیابی مالی و اقتصادی به تفکیک فازهای اجرایی - سناریوی اول (سناریو منتخب)

شاخص‌های ارزیابی اقتصادی طرح (نرخ نورم: ۱۷٪) (نرخ تنزیل: ۱۷٪) (نرخ بهره برداری مورد انتظار: ۲۵٪)			
بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت	شرح
۵۰۵۹۳	۶۳۶۰	۴۷۵۰	از رشد فعلی خالص طرح (NPV) میلیارد ریال
%۶۴	%۵۶	%۱۷	نرخ بازگشت سرمایه (IRR) درصد
توضیحات: با توجه به اینکه رقم سود به دست آمده با احتساب نرخ تنزیل ۱۷ درصد در دوره‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت اجرای طرح مثبت هستند، این طرح به لحاظ اقتصادی از سودآور مناسب برخوردار است. همچنین از آنجایی که نرخ سود به دست آمده با نرخ سود مورد انتظار طرح (۲۵ درصد) برابر یا بزرگتر از آن است، این طرح برای اجرا از توجیه اقتصادی برخوردار است.			
شیوه‌های مشارکت و سرمایه‌گذاری			
ساخت، بهره برداری و واگذاری / ساخت، اجاره و واگذاری	BLT / BOT		فناوری‌های نوین مختلط کسب و کار و خدمات شهری
طراحی، ساخت، بهره برداری و نگهداری / ساخت، اجاره و واگذاری	BLT/DBOM		مرکز خدمات درمانی
ساخت، بهره برداری و واگذاری / ساخت، اجاره و واگذاری	BLT / BOT		صنایع برتر لجستیک و انبارداری
ساخت، تملک، بهره برداری و واگذاری	BOOT		بخش فروندگاهی بخش گمرکی
ساخت، اجاره و بهره برداری	BLO		آموزشی انرژی‌های نوین
ساخت، تملک و بهره برداری	BOO		خدمات پشتیبان عمومی

پیش‌بینی درآمد فرودگاه پیام

سال ۱۴۱۶	سال ۱۴۱۰	سال ۱۴۰۰	شرح
۲۱۱۳	۱۳۹۸	۷۶۱	کل درآمد (میلیارد ریال)

ماخذ: مهندسین مشاور ایمن راه

دفتر هیئت دولت

۱۰- برآورد تاسیسات و پیش بینی نیازهای آتی

برآورد مصرف برق

کل برق مورد نیاز منطقه ویژه پیام و فرودگاه معادل ۱۴۹ مگاوات در افق طرح می‌باشد که در حال حاضر از طریق پست ۳۰ مگاواتی پیام تامین می‌شود و با توسعه تدریجی منطقه، با تقویت خط انتقال ۶۳ کیلو ولت از پست ۲۳۰ کیلو ولت کمال آباد تا پست پیام و توسعه پست پیام، برق مورد نیاز منطقه تامین خواهد شد. اگرچه در صورت استقرار کاربری‌هایی نظیر دیتابسترها بزرگ و دیگر فعالیت‌های پر مصرف در پهنه فناوری‌های نوین، افزایش نیاز به برق تا ۵۰۰ مگاوات نیز محتمل می‌باشد که در این صورت تامین برق با احداث نیروگاه‌های کوچک یا متوسط مقیاس در منطقه قابل تامین خواهد بود.

میزان آب مصرفی روزانه

کل نیاز آب مصرفی شرب و صنعت منطقه ویژه و فرودگاه پیام در افق طرح برابر با ۸۸ لیتر بر ثانیه و نیاز آبی فضای سبز منطقه در افق طرح ۱۳۲ لیتر بر ثانیه برآورد شده است.

بر اساس آخرین مکاتبات و مجوزهای اخذ شده از شرکت آب منطقه‌ای استان البرز و دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو، آب شرب منطقه و فرودگاه از طریق شبکه آب شهری تامین می‌شود. آب مورد نیاز صنعت نیز در حال حاضر از طریق دو چاه فعال دارای مجوز بهره برداری در منطقه تامین شده که با توسعه تدریجی منطقه و در صورت عدم تکافوی این دو چاه، آب مورد نیاز با خرید چاه‌های کشاورزی منطقه و اخذ مجوز از مراجع ذیربطری برای تغییر کاربری تامین خواهد شد.

آب مورد نیاز بخش فضای سبز از طریق پساب تصفیه خانه داخل منطقه و نیز پساب تصفیه خانه‌های شهرک مهدی آباد و شهرک ابریشم تامین خواهد شد.

برآورد مصرف سوخت

✓ مصرف گاز طبیعی منطقه ویژه و فرودگاه معادل ۷۶۸۹۳۴ متر مکعب در روز یا ۴۲۷۰۰ متر مکعب در ساعت (با فرض مصرف در ۱۸ ساعت) می‌باشد که در حال حاضر از طریق پست تقلیل فشار پیام تامین می‌شود و در آینده باید توسعه یابد.

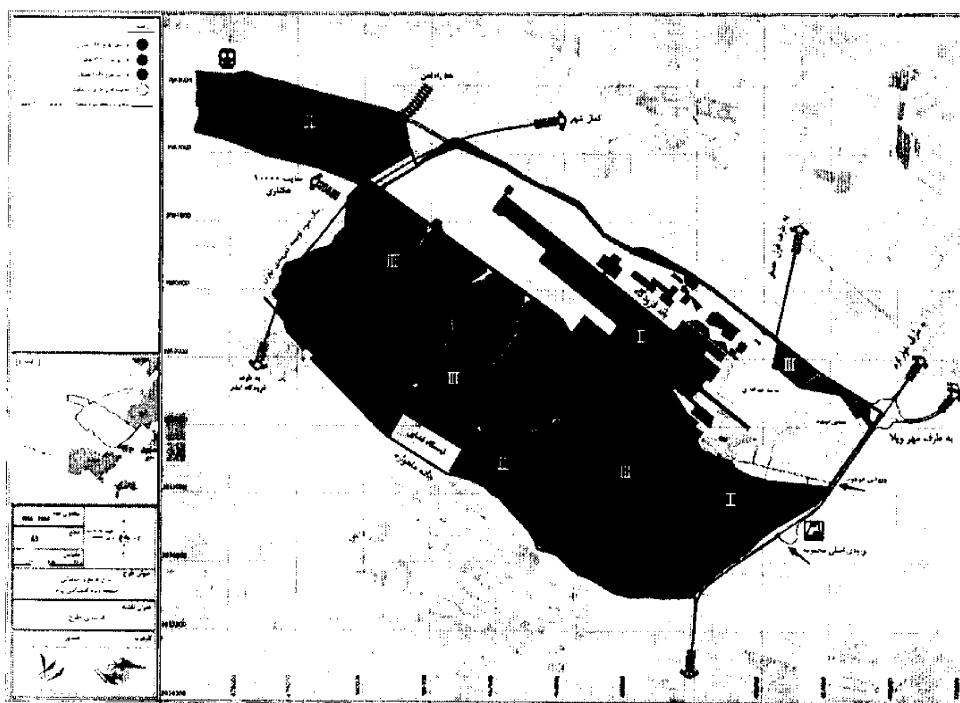
✓ مصرف سوخت مایع معادل ۷۲۹ متر مکعب در روز یا ۴۱ متر مکعب در ساعت (با فرض مصرف در ۱۸ ساعت) می‌باشد.

دفتر هیئت دولت

۱۱- برنامه زمان بندی طرح

با توجه به افق بیست طرح جامع، برنامه زمان بندی طرح در سه مرحله (۵ ساله اول، ۵ ساله دوم و ۱۰ سال دوم) و براساس پنج معیار اصلی برنامه ریزی شده که عبارتند از:

- استفاده حداکثری از زیرساخت های موجود
- صرف هزینه اولیه پایین
- جذابیت طرح برای سرمایه گذاران
- دسترسی به فرودگاه و ورودی اصلی مجموعه
- اختلاط و کفایت کاربری ها و همچواری منطقی و سازگاری آنها در مراحل سه گانه توسعه

برنامه ۵ ساله اول

✓ ایجاد حدود ۷۰ هکتار فضای سبز

✓ ایجاد حدود ۴۰ کیلومتر شبکه معابر به وسعت ۱۹۰ هکتار

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۳۰ مگاوات برق

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۲۲ لیتر بر ثانیه آب

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۲۰۰ هزار مترمکعب گاز طبیعی در روز

دفتر هیئت دولت

برنامه ۵ ساله دوم

✓ ایجاد حدود ۹۱ هکتار فضای سبز

✓ ایجاد حدود ۵۰ کیلومتر شبکه معابر به وسعت ۱۲۵ هکتار

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۷۰ مگاوات برق

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۱۶ لیتر بر ثانیه آب

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۲۴۰ هزار مترمکعب گاز طبیعی در روز

برنامه ۱۰ ساله دوم

✓ ایجاد حدود ۲۶۷ هکتار فضای سبز

✓ ایجاد حدود ۱۲ کیلومتر شبکه معابر به وسعت ۹۱ هکتار

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۵۰ مگاوات برق

✓ برنامه ریزی برای تامین و توزیع حدود ۵۰ لیتر بر ثانیه آب

✓ برنامه ریزی برای تامین حدود ۳۲۰ هزار مترمکعب گاز طبیعی در روز

شایان ذکر است طرح‌های موضعی پیشنهادی برای منطقه ویژه اقتصادی پیام ۹۰ طرح یا پروژه می‌باشد

که از نظر اولویت توسعه ۳۲ طرح یا پروژه در اولویت اول، ۳۸ طرح یا پروژه اولویت دوم و ۲۰ طرح در اولیت

سوم توسعه قرار دارند.

مهمترین این طرح‌ها عبارتند از:

✓ احداث گمرک منطقه ویژه

✓ احداث شهرک صنایع، شرکت‌ها و آزمایشگاه‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)

✓ احداث شهرک صنایع با فناوری پیشرفته و شرکتهای دانش بنیان

✓ احداث مراکز نمایشگاهی

✓ ایجاد مرکز خدمات مالی پیشرفته

✓ ایجاد پایانه‌های صادراتی و فرآوری برای انتقال سریع محصولات به سایر کشورها

✓ توسعه ترمینال و تاسیسات فرودگاه در بخش مسافری و کارگو

طرح‌های موضعی پیشنهادی نیز شامل ۲۴ طرح هستند که در قالب ۶ محور کالبدی-فضایی، مدیریتی،

فروندگاهی، زیربنایی، حمل و نقل و زیست محیطی دسته بندی شده‌اند. از نظر اولویت زمانی نیز ۱۳ طرح

دارای اولویت اول، ۸ طرح در اولیت دوم و ۳ طرح در اولیت سوم توسعه قرار دارند.

دفتر هیئت دولت

مهمترین این طرح‌ها عبارتند از:

- ✓ تهیه ضوابط و راهنمای سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه
- ✓ هوشمند سازی فعالیتهای مهم منطقه ویژه از قبیل نظام گمرکی، سیستم حمل و نقل و فعالیتهای مشابه
- ✓ تهیه بانک اطلاعات و زیرساخت اطلاعات مکانی (SDI) منطقه ویژه
- ✓ طرح جامع پسماند و جمع آوری فاضلاب منطقه ویژه
- ✓ مطالعات مسیریابی نحوه اتصال منطقه ویژه به کمرنگی چهارم تهران
- ✓ مطالعات مسیریابی نحوه اتصال منطقه ویژه به شبکه ریلی کشور

۱۲- بازتاب‌های اجرایی طرح

۱۲-۱- اثرات زیست محیطی

مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام طی سالهای ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ توسط این مشاور انجام شده و در جلسه مورخ ۹۹/۹/۱۹ به تصویب کمیسیون ماده ۲ سازمان حفاظت محیط زیست رسیده است. نتایج مطالعات نشان می‌دهد که این طرح در مجموع در مرحله بهره‌برداری اثرات شدیدی بر محیط فیزیکی نداشته و از لحاظ زیست‌محیطی آلودگی شدیدی ایجاد نمی‌کند. برخی از اثرات طرح مختص دوره آماده‌سازی و ساخت و ساز است و در مرحله بهره‌برداری روی نخواهد داد یا میزان تاثیر آن بسیار ناچیز است. اثرات بر مورفولوژی محدوده و پاکتراسی پوشش گیاهی از جمله این تاثیرات است.

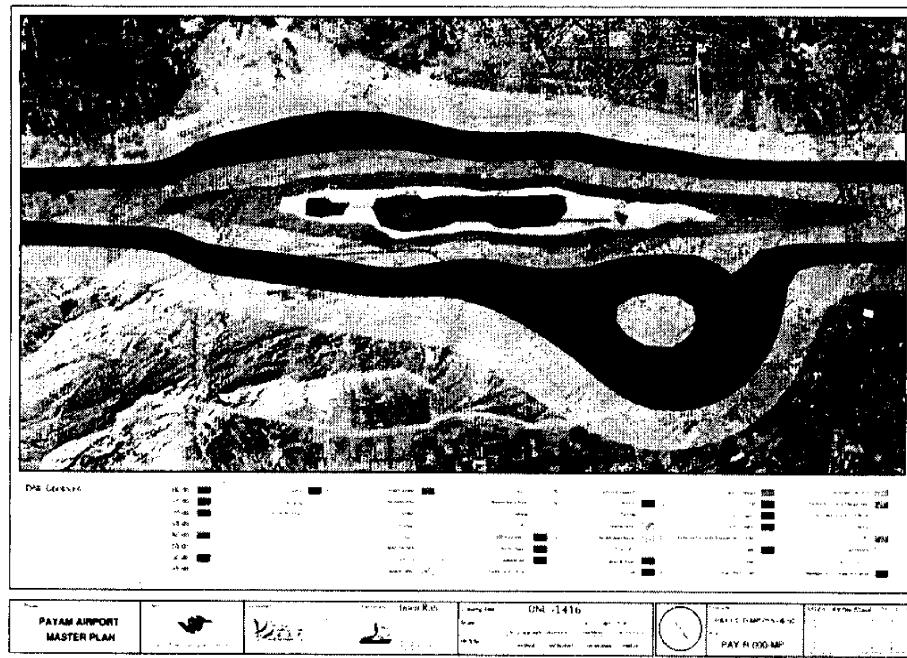
هوایپماهای طرح در فرودگاه پیام در سه رده C، D و E می‌باشند که در رده C و D شامل ایرباس ۳۱۰ و ۳۲۰ و در رده E شامل بوئینگ ۷۴۷ می‌باشد. ضرایب انتشار آلاینده‌ها برای این سه مدل هوایپما بر اساس جدول استاندارد ICAO در فاز LTO استخراج و برای مجموع کل پروازهای داخلی و بین‌المللی در افق طرح ۵۳۰۶۹۰۰ کیلوگرم CO₂، ۸۰۱۰۸۲۲ CO، ۲۱۵۶۸۳،۹ NOX و ۸۵۲۳۹،۹۶ کیلوگرم HC تولید می‌شود.

جهت محاسبه آلودگی صوتی فرودگاه پیام به عنوان مهمترین منبع آلاینده منطقه ویژه اقتصادی پیام از روش مدل سروصدای یکپارچه (نرم افزار INM) استفاده شده است. با توجه به خروجی نرم افزار به شکل

Integrated Noise Model

دفترچه دولت

نقشه که برای افق ۱۴۱۶ و ظرفیت نهایی تهیه شده است و با بررسی جدول استاندارد آلودگی صوتی، در صورتی که تراز متوسط سر و صدا در شبانه روز کمتر از ۶۵ دسی بل باشد، محدودیتی به لحاظ قرارگیری کاربری های مسکونی، تجاری و خدماتی وجود نخواهد داشت، براساس خروجی این شاخص در نرم افزار، محدوده ۶۵ دسی بل و بالاتر از آن در قسمت ایرسايد فرودگاه قرار گرفته است، و در نزدیک ترین مناطق مسکونی به باند، شدت صوت در محدوده های مجاز قرار می گیرند. بنابراین در سال های مورد بررسی با پیش بینی های انجام شده، مشکلی به لحاظ آلودگی صوتی وجود نخواهد داشت.

آلودگی صوتی فرودگاه پیام در افق طرح

مجموع فاضلاب فرودگاه و منطقه ویژه در مرحله نهایی توسعه ۴۱,۴ لیتر بر ثانیه برآورد شده است که از این مقدار ۱۲۸ لیتر بر ثانیه آن مربوط به فرودگاه و ۲۸,۶ لیتر بر ثانیه مربوط به منطقه ویژه اقتصادی می باشد. به این منظور تصفیه خانه پیشنهادی به وسعت ۸ هکتار در ضلع جنوبی سایت احداث و بهره برداری خواهد شد. همچنین با توجه به مقایسه های فنی و اقتصادی، این مشاور جهت تصفیه خانه فاضلاب سایت، فرآیند MLE با هاضم بی هوازی را بعنوان گزینه برتر پیشنهاد می نماید.

دفتر هیئت دولت

۱۲-۲- قاییرات اجتماعی و فرهنگی

میزان تأثیرگذاری طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام در توسعه پایدار منطقه و جامعه پیرامونی خود را می‌توان در ابعاد سه گانه سرانه و توزیع درآمد، عملکرد و کاربری‌ها و کیفیت زندگی در محیط شهری تبیین نمود. طبق مطالعات اقتصادی و پیش‌بینی‌های صورت گرفته در طرح، با افزایش چشم‌گیر سهم منطقه ویژه اقتصادی پیام از تولید ناخالص داخلی استان، با ایجاد فرصت‌های جدید شغلی در حوزه شرکت‌های دانش بنیان، صنایع برتر و فناوری‌های نوین و خدمات و همچنین فراهم نمودن منابع تولیدی جدید در منطقه، منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام تأثیر به سزایی در افزایش سرانه تولید ناخالص داخلی، سرانه درآمد و همچنین توزیع متوازن درآمدها خواهد داشت. به طور قطع ایجاد اشتغال، افزایش درآمد سرانه و توزیع متوازن درآمدها عواملی هستند که بهبود رفاه جامعه محلی و عدالت اجتماعی را به دنبال خواهند داشت. از طرف دیگر ایجاد فرصت‌های شغلی و بهبود شرایط اقتصادی جامعه پیرامونی، موجب مهار بحران‌های اجتماعی ناشی از بیکاری و فقر خواهد شد.

تحلیل پراکندگی فضایی جمعیت در فواصل مختلف دسترسی به فرودگاه پیام در طرح جامع نشان می‌دهد که جمعیتی بالغ بر ۲,۳ میلیون نفر (۸۶,۷ درصد) در فاصله‌ای حدود ۳۰ دقیقه‌ای فرودگاه و بیش از ۲۴ میلیون نفر (۹۷,۲ درصد) در فاصله‌ای حدود یک ساعت زمان دسترسی تا فرودگاه پیام قرار می‌گیرند. این امر به این معنا است که جمعیتی ۲۶ میلیون نفری در فاصله زمانی حدود یک ساعت از منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام، امکان دسترسی به فرصت‌های شغلی و زیرساخت‌های روزآمد حمل و نقل هوایی را به دست می‌آورند. در شرایط کنونی که شهرستان مهاجرپذیر کرج با بحران بیکاری و ارائه ناکافی و نامتوازن خدمات و امکانات شهری روبه روست، تأمین چنین زیرساخت‌ها، فعالیت‌ها و خدمات شهری نقش بسزایی در ارتقاء سطح رفاه و کیفیت زندگی شهروندان خواهد داشت. علاوه بر این با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از جمعیت حوزه پیرامونی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام، در مناطقی سکونت دارند که به تازگی از روستا به شهر تبدیل شده‌اند و یا اینکه در نظام مدیریت شهری استان به عنوان بافت فرسوده که نیازمند توانمندسازی هستند شناخته می‌شوند، امکان دسترسی این جمعیت به عملکردها و کاربری‌های پیشنهادی در طرح جامع و عملیاتی منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام، الگوی عادلانه تری از توزیع امکانات و خدمات شهری در منطقه را ممکن می‌سازد.

بدین ترتیب طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام با تأمین اهداف توسعه اقتصادی منطقه ای و ملی و همچنین پاسخگویی به نیازهای اقتصادی و اجتماعی جامعه محلی و ارائه الگویی نوین و پایدار، گامی بسیار بلند و تأثیرگذار در توسعه پایدار منطقه و همچنین کشور خواهد بود.

دفتر حیثت دولت

۱۲-۳- تاثیرات اقتصادی

منطقه ویژه اقتصادی پیام، با توجه به برخورداری از مزايا و معافیت‌های گمرکی مناطق ویژه در کنار ویژگی‌های منحصر بفرد فضایی- جغرافیایی و عملکردنی، می‌تواند با رویکردی تولیدمحور و فراهم ساختن شرایط مناسب برای تولیدکنندگان، در افزایش جذب سرمایه و ایجاد فضای مناسب و مدرن کسب و کار در سطح ملی و بین‌المللی بسیار تأثیرگذار باشد. ایجاد حدود ۱۱۲ هزار فرصت شغلی جدید به ویژه در زمینه فناوری‌های نوین و شرکت‌های دانش بنیان، صنایع برتر، بار و لجستیک و حوزه فرودگاهی، منجر به افزایش درآمد سرانه در استان و کشور خواهد شد.

میزان تولید ناخالص داخلی براساس نرخ بهره‌وری فعالیت‌های قابل استقرار در منطقه ویژه پیام ۳۴۴ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده است. با توجه به ارقام مذکور و همین‌طور محاسبه نرخ رشد سالانه و لحاظ کردن شرایط فعالیت‌های جاری، سهم تولید ناخالص داخلی منطقه ویژه اقتصادی پیام از استان البرز $\frac{4}{1}$ درصد و میزان ایجاد اشتغال آن، $\frac{5}{4}$ درصد از کل استان البرز پیش‌بینی می‌شود. نکته قابل توجه آن است که با اجرای طرح توسعه‌ی پیشنهادی فرودگاه و منطقه ویژه پیام، علاوه بر رشد و توسعه فعالیت‌های کنونی و انواع فعالیت‌های جدید از قبیل فناوری‌های نوین، شرکت‌های دانش بنیان، لجستیک و انبارداری، فرودگاه مسافری و... به مجموعه اضافه خواهد شد. در این صورت میزان تولید ناخالص داخلی براساس شاخص‌های اقتصادی استان البرز، بسیار بزرگتر از عدد پیش‌بینی شده $\frac{4}{1}$ ٪ خواهد بود. با توجه به سهم ۳ درصدی تولید ناخالص داخلی استان البرز از کشور، اجرای طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام می‌تواند حدود ۱۰ درصد، تولید ناخالص داخلی کشور را ارتقا دهد.

با توجه به ضروریات توسعه به ویژه در رسیدن به جامعه و اقتصاد دانایی محور در سطح ملی و فراملی در طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام، محورهای اصلی فعالیت اقتصادی در منطقه، توسعه صنایع برتر و فناوری‌های نوین خصوصاً در حوزه ICT، شرکت‌های دانش بنیان، فعالیت‌های لجستیک و انبارداری و پایانه‌های صادراتی و فرودگاه مسافری در نظر گرفته شده اند که ساختار کلان طرح را تشکیل می‌دهند و عمدۀ فرصت‌های شغلی و رشد اقتصادی منطقه بر مبنای این فعالیت‌ها محقق خواهد شد. اما به طور قطع پیش نیاز آغاز این فعالیت‌ها، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های اصلی حمل و نقل منطقه از جمله توسعه فرودگاه پیام، اتصال منطقه به شبکه ریلی و جاده‌ای کشور و احداث شبکه معابر و زیرساخت‌های لازم منطقه می‌باشد که باعث جذب افراد و شرکت‌ها و تجار و صادر کنندگان و رسیدن منطقه به اهداف مورد نظر خود می‌شود.

دفتر هیئت دولت